

КЗ «Нікопольська міська ЦБС»

Інформаційний звіт

2021

Соціальна значущість бібліотек КЗ «Нікопольська міська ЦБС»

Бібліотеки Нікопольської міської ЦБС бачать себе сучасними, доступними, соціокультурними та комунікативно-освітніми платформами для активної взаємодії різних інституцій та розвитку місцевої громади. Вони є запорукою прав громадян на рівний доступ до літературних, культурних та інформаційних надбань людства. Тут кожен може безкоштовно отримувати необхідну інформацію незалежно від соціального чи матеріального статусу або рівня освіченості.

Бібліотеки Нікопольської ЦБС - це:

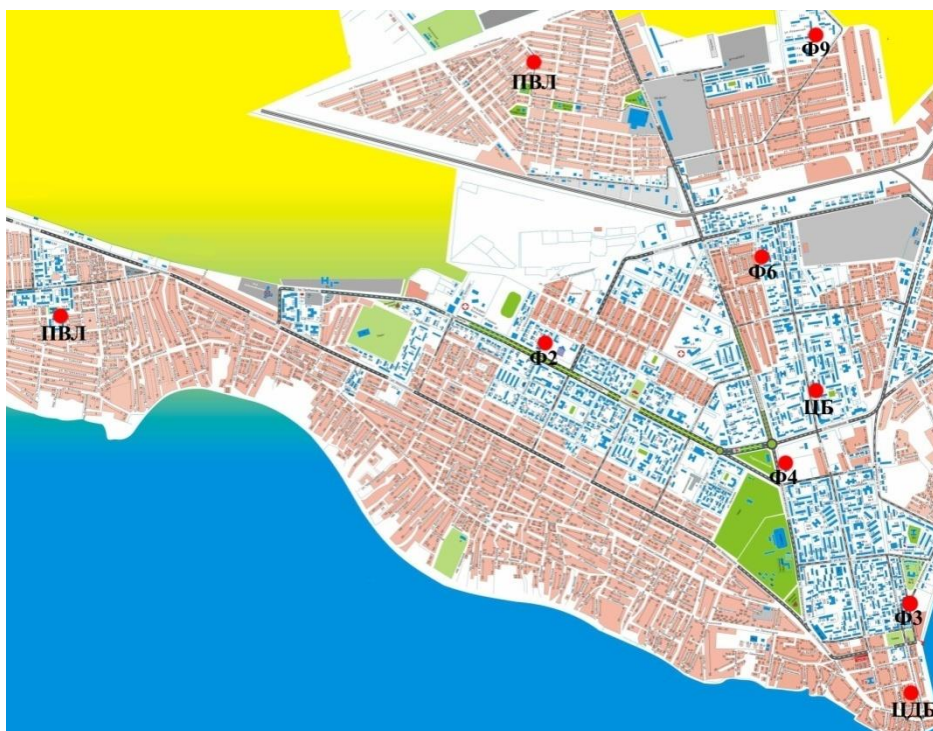
- інформаційні та соціокультурні осередки міста;
- місця якісного обслуговування та задоволення інформаційних потреб користувачів;
- платформи для розвитку партнерства та громадських ініціатив;
- території пошуку креативних ідей, навчання та творчості;
- майданчики для комунікації громади міста з представниками влади.

Організація бібліотечного обслуговування населення

У 2021 році КЗ «Нікопольська міська ЦБС» - це **7 бібліотек** системи Міністерства культури і туризму, серед яких: **1 – ЦБ, 1- ЦДБ, 1 – доросла філія, 1 – дитяча філія, 3 – змішані філії, 2 – пункти видачі літератури.**

Для зручності мешканців бібліотеки Нікопольської ЦБС розташовані в різних частинах міста та охоплюють майже всі мікрорайони.

Дорослі/змішані бібліотеки-філії працюють з 10.00 до 18.00, вихідні – неділя, понеділок, або п'ятниця та субота; дитячі – з 9.00 до 17.00; Центральна бібліотека – з 9.00 до 18.00, вихідний – понеділок.

Карта охоплення м. Нікополь бібліотеками. 2021 р.

Обсяг та якість бібліотечного обслуговування ЦБС у 2021 році

Бібліотеки Нікопольської ЦБС є запорукою прав громадян на рівний доступ до літературних, культурних та інформаційних надбань. Мешканці міста можуть безкоштовно отримувати необхідну інформацію у зручний для них час, незалежно від соціального чи матеріального статусу, віросповідання та гендерної приналежності.

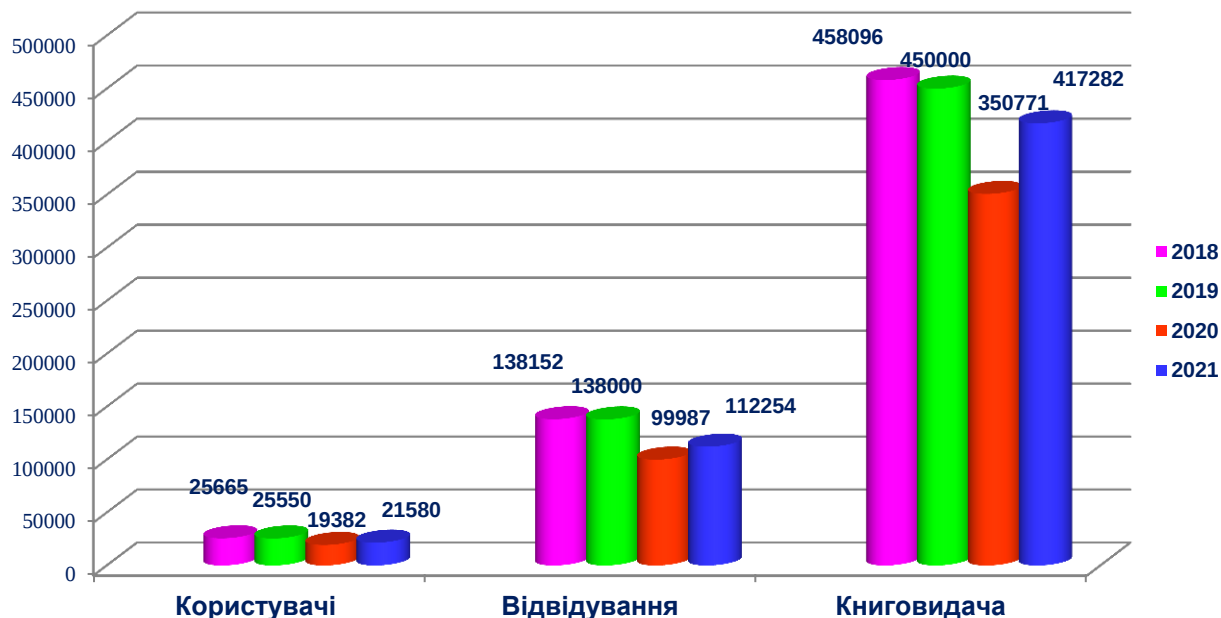

Основні контрольні показники

Користувачами Нікопольських бібліотек у 2021 році стали **21 580** чоловік, які **відвідали** бібліотеки **112 254** рази та **прочитали 417 282** книги та документи.

Динаміка змін основних статистичних показників бібліотечної роботи представлено в діаграмі у порівнянні з минулими роками. Зменшення кількості користувачів, відвідувань та книговидачі можна пояснити демографічною ситуацією в місті та регіоні, фінансовою неспроможністю бібліотек ЦБС, великою кількістю застарілих фондів, малою кількістю передплачуваних періодичних видань, карантинними обмеженнями внаслідок пандемії коронавірусної інфекції (COVID-19) тощо.

Основні контрольні показники
(порівняльні дані)

Головні події Нікопольської ЦБС 2021 року

**Отримали партію книг від
Українського Інституту Книги
(ЦБ)**

**Презентували книгу почесного
громадянина Нікополя
Марка Продана
«Малая родина»
(ЦБ)**

**Провели свято
«Родинний weekend»
(ЦБ)**

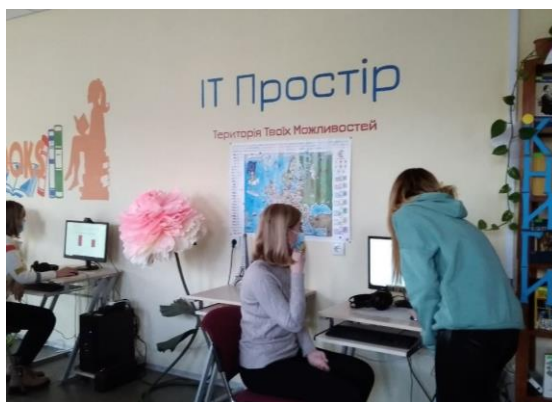
**Нагородили переможців онлайн-
конкурсу читців-декламаторів
поезії Бориса Мозолевського
«Співець землі і вічності»
(ЦБ)**

**Презентували книгу
Сергія Кустова
«Симфонія Золотої Пекторалі»
(філія №6)**

**Знайомили з Лесею Степовичкою
в межах літературного марафону
«Об'єднані любов'ю до слова»
(ЦБ)**

**Відкрили пункт іспитування
на рівень володіння
державною мовою
(ЦДБ)**

**Організували майстринь для
розпису зупинок в проєкті
Президента України «Велике
будівництво» на трасі
Нікополь-Дніпро
(філія №3)**

Інформаційно-маркетингова діяльність

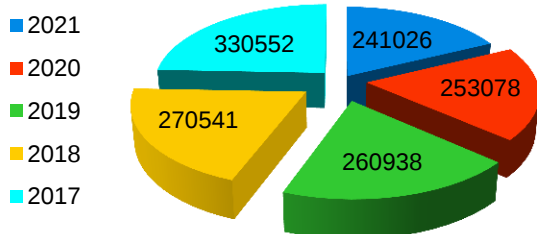
Питання ефективного управління, планування бібліотечної діяльності, організації бібліотечно-інформаційного обслуговування, вибору форм і методів роботи з різними групами користувачів, вивчення попиту на нові послуги неможливо вирішувати сьогодні без проведення дослідницької роботи. Тому бібліотеки Нікопольської ЦБС приділяють велику увагу вивченню існуючих та потенційних користувачів, застосовуючи найсучасніші методи проведення досліджень. Це й

бліц-інтерв'ю, експрес-опитування, онлайн-анкетування: анкетування «Книга і читання в моєму житті», «Через що читач залишає бібліотеку?», «Якою ви бачите сучасну бібліотеку в нашому місті?», «Чи задоволені ви послугами, які надає бібліотека?» та ін.

Особлива увага приділяється вивченню кола партнерів. Свою діяльність бібліотеки Нікопольської ЦБС бачать у тісній співпраці з навчальними закладами, закладами культури (НКМ, НКДЦ, школа мистецтв та ін.); міськими установами, громадськими організаціями, благодійними фондами, представниками влади, депутатами міської ради та міжнародними організаціями і фондами.

Інформаційно-бібліотечні ресурси

Бібліотечні фонди зосереджують у собі інформаційний потенціал нашого суспільства. Якість фондів кожної бібліотеки є основним фактором, який впливає на забезпечення інформаційних потреб користувачів.

Бібліотечні фонди
(порівняльні дані)

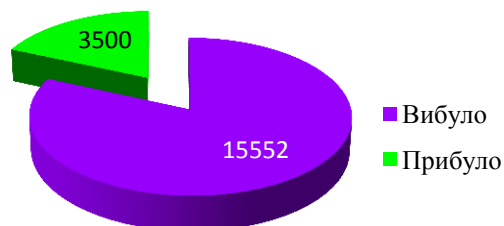
На **1.01.2022 року фонд** КЗ «Нікопольської МЦБС» складає **241 026** примірників літератури. Вже нормою є щорічне зменшення обсягів бібліотечних фондів ЦБС. На сьогодні це природний процес, так як фонди перевантажені морально застарілими документами, дублетною та фізично зношеною літературою.

За 5 років (з 2017 р.) бібліотечний фонд ЦБС зменшився на 92 313 прим. Це 28% від загального фонду станом на 2017 рік.

Відбір літератури на списання проводиться регулярно шляхом вивчення бібліотечного фонду, перегляду літератури в санітарні дні, в процесі видачі читачам.

Протягом 2021 року списано **15 552 прим.** на суму **35 350 грн.** З них книг і брошур: 14689 прим. В тому числі з причин: фізично зношена – 13916 прим.; не користується попитом читачів – 439 прим.; застаріла за змістом – 937 прим.

Досить активно ведеться робота щодо збереження бібліотечного фонду кожним структурним

Рух фонду у 2021 році

підрозділом ЦБС: робота з боржниками, поточний ремонт книг, знепилання фондів та їх санобробка.

Показники бібліотечної статистики дають можливість вивчати кількісний бік бібліотечних процесів. Так, книгозабезпеченість – це середня кількість книг, які припадають на одного зареєстрованого користувача. Обертаність бібліотечного фонду – це середнє число видач, яке припадає на одиницю бібліотечного фонду.

У 2021 році показники бібліотечної статистики Нікопольської ЦБС мають такі дані:

- **Книгозабезпеченість** на 1 користувача ЦБС складає – 11,1
- **Книгозабезпеченість** на 1 мешканця – 2,2
- **Обертаність бібліотечного фонду** ЦБС складає – 1,7
- **Читаність** – 19,3

Поповнення бібліотечного фонду ЦБС у 2021 році

У 2021 році фахівці КЗ «НМЦБС» значну увагу приділяли формуванню фондів, орієнтуючись на потреби існуючих та потенційних користувачів. Але проблема оновлення бібліотечних фондів стоїть досить гостро.

Протягом 2021 року до фондів бібліотек КЗ «НМЦБС» **надійшло 3500** документів. З них: книг та брошур – 2686 прим., періодики – 814 прим.

Джерелами комплектування бібліотечних фондів у 2021 році були: подарунки читачів – **958 прим.**

Подарунки спонсорів – **171 прим.**

Заміна загублених документів - **92 прим.**

ОРФ НБУ ім. Ярослава Мудрого – **353 прим.**

ОРФ ДОУНБ ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія – **60 прим.**

З обласних бібліотек (ОБД та ДОУНБ) надійшло **338 прим.** за державними програмами.

Наприкінці 2020 року ЦБ та ЦДБ отримали **827** примірників художньої та галузевої літератури за Програмою поповнення фондів публічних бібліотек від Українського інституту книги (УІК), які на початку 2021 року були зараховані до фондів ЦБС.

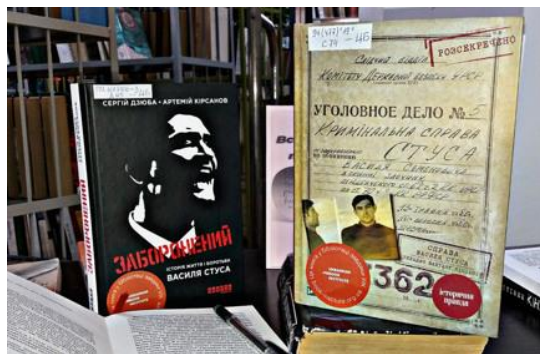
Це свято очам і радість серцю – прекрасно видана, ретельно відібрана та різноманітна література. Гарні переклади українською іноземних авторів, чудові ілюстрації. Є що вибрати і серед художньої, і серед

галузевої літератури. Бібліотекарі активно популяризують новинки, використовуючи як звичні, так і сучасні форми й засоби.

Чудово, що особлива увага – книжкам для дітей. Змістовні, цікаві, а деякі ще й просто витвори поліграфічного мистецтва. Наприклад, відкриттям для читачів ЦДБ стала Валентина Вздольська – українська дитяча письменниця, авторка книжок «Велике перевтілення», «Свині ями», «Українські дикувиська», біографій Вільяма Шекспіра і Генрі

Форда від видавничо-освітнього проекту «Портал», який допомагає дітям і підліткам розуміти історію та культуру України у світовому контексті.

У фонді ЦБ з'явилась скандальна книга журналіста та історика Вахтанга Кіпіані «Справа Стуса». Вона являє собою упорядковані, не редактовані, найголовніші матеріали справи з архівів КДБ. Це й хроніка останніх років життя українського дисидента Василя Стуса, і матеріали справи, спогади рідних та друзів, свідчення очевидців, листи поета з тюрми.

Усі нові книги знайшли своїх читачів!

На передплату **періодики** з місцевого бюджету було виділено кошти у розмірі **49973 грн.**

Передплата на періодичні видання проводилась на півріччя (І та ІІ). За 2021 рік ЦБС одержала **72 назв** періодичних видань. З них: газет – 27 назв; журналів – 45 назв. Перш за все продовжували передплачувати українські періодичні видання такі як:

Газети: «Голос України», «Урядовий кур'єр», «Праця і зарплата», «Літературна Україна», «Проспект Трубників», «КП в Україні» та ін..

Журнали: «Країна», «Українська культура», «Екологічний вісник», «Кореспондент», «Пам'ятки України», «Українська родина» та ін.

На допомогу шкільній програмі та дитячі: «Пізнайко», «Смайлик», «ВДГ», «Жасмин», «Вечірня казка», «Колобочок», «Клякса», «Країна Фантазер», «Однокласник» та ін..

Фахові видання для працівників бібліотек: «Бібліотечна планета», «Шкільна бібліотека», «Календар знаменних та пам'ятних дат» та інші.

На I півріччя 2022 року оформлено передплату на **55 назв** періодичних видань. В тому числі державною мовою – 55 назв.

Періодичні видання користуються великою популярністю у людей поважного віку, бо вони не можуть собі дозволити їх передплату. Найпопулярнішою є місцева преса: «Проспект Трубників», «Визит-Венал» та інші.

Бібліотечні каталоги

Нікопольська міська ЦБС має таку **систему каталогів:**

- Генеральний алфавітний каталог, який включає всю літературу для дорослих користувачів і дітей з відмітками про наявність книг в окремих філіях (службовий) у ВОВФЄФіО літератури;
- Зведений систематичний каталог на книги для дорослих читачів з сіглами ЦБ і бібліотек-філій і АПП до нього (читацький) в ЦБ;
- Алфавітний читацький каталог на фонд ЦБ;
- Алфавітні каталоги на фонд філій – 6 (4 для дорослих користувачів, 2 дитячі) (читацькі);

- Систематичні каталоги на фонд філій, які обслуговують дорослих користувачів і АПП до них – 3 (читацькі);
- Систематичні каталоги для учнів 5-9 класів та АПП до них – 2 (читацькі);
- Тематичні ілюстровані каталоги для учнів 1-4 класів (читацькі) – 2 (ЦДБ, ф№4)
- СК та АК філії №1 – законсервовано.

Усі каталоги ЦБС перебувають у хорошому стані.

Вони розкривають зміст бібліотечного фонду бібліотечної системи, інформують читачів про наявність в структурних підрозділах літератури з усіх галузей знань, які є у фондах наших бібліотек та про нові надходження.

Картки з описом нових надходжень включаються в каталоги регулярно. Списана література вилучається своєчасно. У 2021 році було вліто в каталоги **3029 карток**, із них в АК – 1848, в СК – 1181.

На кожен каталог в ЦБС ведеться паспорт, який відображає кількість карток влитих у даний каталог і вилучених з нього за рік. Паспорт також інформує про те, який обсяг карток всього він нараховує на кінець звітного року.

Інформаційно-бібліографічне забезпечення користувачів

Велику допомогу в інформаційному забезпеченні користувачів відіграє наявний фонд періодичних видань ЦБ; статті, які відображено в універсальній за змістом картотеці актуальних матеріалів (КАМ) - базі для довідково-бібліографічного обслуговування користувачів в ЦБС.

У 2021 році з'явилась нова рубрика: «COVID-19».

Змістовним доповненням у роботі з популяризації літератури є бібліографічні списки: «Історія України в творах Чемериса» та інші.

До ювілейних та пам'ятних дат створені інформаційно-бібліографічні покажчики: «Серце, віддане космосу», «Прозаїк українського Розстріляного відродження», «Ти себе Українкою звала» та інші.

На основі вивчення та аналізу інформаційних потреб користувачів з краєзнавчої тематики створюються актуальні рубрики в краєзнавчому каталозі. У 2021 році це - «50-річчя з дня знахідки золотої скіфської пекторалі».

Інформаційно-бібліографічна робота з користувачами ведеться за допомогою масових заходів, виставок літератури, тематичних полок, бібліотечних уроків: «Вчимося бути читачами», «Всесвіт за абеткою», «Там, де живе мудрість» та ін.; проводяться бібліографічні огляди: «Сучасна українська книга»; складаються рекомендаційні списки літератури та WEB-рекомендаційні списки, інформаційні листки, папки-дос'є.

Для більш ширшого інформаційного охоплення аудиторії використовуються можливості Інтернету та сучасних діджитал технологій. Віртуальні виставки та огляди літератури, онлайн проекти з просування книг і читання: «Бібліограф рекомендує», «Книга сновидам», «Читання 10+» та інші.

Дніпропетровська обласна універсальна наукова бібліотека ім. Первоучителів слов'янських Кирила і Мефодія (КЗК «ДОУНБ») розробила регіональний проект «Електронний каталог».

Мета цього проекту - створення електронних каталогів на книжкові фонди публічних бібліотек області та перехід на систему корпоративної каталогізації з формування зведеного краєзнавчого каталогу статей із періодичних видань «Дніпропетровщина» та розміщення цих ресурсів на сайті ДОУНБ: www.libr.dp.ua

Електронний каталог Нікопольської МЦБС містить бібліографічні описи документів фонду. Складається з окремих баз даних (БД):

- БД «Книги» включає бібліографічні записи на книги - **10530**;
- БД «Статті» - аналітичні бібліографічні записи з краєзнавчих періодичних видань – **12729**.

Бібліотека як інформаційний центр

Важливим, перспективним і соціально значущим напрямком роботи бібліотек Нікопольської ЦБС є забезпечення користувачів інформацією з різноманітних сфер людського життя. Наші бібліотеки сфокусували свою увагу на найбільш важливих соціальних і соціально-побутових проблемах не тільки користувачів бібліотек, а й усіх жителів міста та ВПО.

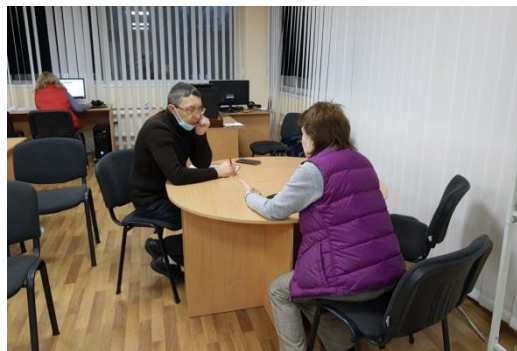
Бібліотеки виступають посередниками між місцевою владою та громадою. Інформування здійснюється через стенди-презентації (7): «Дізнайтесь про...», «До уваги читачів», «Ми працюємо для Вас» та інші. За допомогою папок-досьє про діяльність міських органів влади та місцевого самоврядування (7) та завдяки доступу до системи електронного врядування міських, обласних і державних органів влади за допомогою інтернет-ресурсів (ЦБ, ЦДБ, ф№2, ф№6, ф№9).

На базі філії №9 проводять зустрічі голови ОСББ з депутатом міської ради.

Бібліотеки Нікопольської ЦБС є пунктами обслуговування процесу громадського бюджету в місті (ЦБ, ф№2, ф№9), де кожен мешканець міста може навчитись подавати заявку, познайомитись з проектами та віддати за них свій голос.

Бібліотеки, як центри правової інформації, проводять юридичні консультації у співпраці з Нікопольським міським центром НБВПД (10). Пріоритетними групами надання правової інформації являються батьки дітей з інвалідністю, люди пенсійного віку, учасники АТО/ООС, внутрішньо переселені громадяни. Для останніх в бібліотеках надається допомога та консультації щодо оформлення електронних перепусток у зону проведення ООС (ЦБ, ф№9).

Бібліотеки, як центри неформальної/інформальної освіти та допомоги освітнім програмам, організують інформаційну роботу, використовуючи як традиційні, так і нові форми: створення рекомендаційних списків (53); індивідуальне інформування (31).

В декількох бібліотеках впроваджено послугу консультування та навчання роботі на ПК (ЦБ, ЦДБ, ф№2, ф№3, ф№6, ф№9). Всього за 2021 рік було проведено 166 занять для 187 осіб. Скористалися послугами Інтернету 549 чоловік.

З 2020 року бібліотеки Нікопольської ЦБС долучилися до державного проєкту з цифрової грамотності «Дія. Цифрова освіта», який реалізується за допомогою національної онлайн-платформи.

Бібліотеки, як центри краєзнавчої інформації, ведуть активну довідково-інформаційну роботу з користувачами. У 2021 році виконано 351 довідок краєзнавчої тематики.

Унікальний краєзнавчий контент має сайт bizslovo.org (ф№6); виділили краєзнавчу роботу як пріоритетний напрямок бібліотечно-інформаційний центр «Слово» (ф№6), центр народно-прикладного мистецтва «Майстри Нікополя» (ф№3).

Також бібліотеки Нікопольської ЦБС активно працюють в регіональному проєкті ДОУНБ «Портал «Дніпро Культура». Статті з історії Нікополя, про знаних людей міста і краю вже стали частиною контенту порталу: «Із історії літературних об'єднань Нікополя», «Живий голос епохи», Наповнене невтомним пошуком життя», «Ювілей храму Різдва Пресвятої Богородиці» та інші.

Соціокультурна та просвітницька діяльність ЦБС

Соціокультурна діяльність - це цілеспрямований, спеціально організований процес залучення людини до культурних цінностей суспільства і активного включення самої особистості в цей процес.

Серед численних форм масової роботи переважне місце займають масові заходи, бо в процесі їх проведення використовуються різні прийоми та засоби популяризації книги, читання, знань та поширення інформації.

Ювілейні дати, які відзначалися на державному чи регіональному рівні знайшли інформаційно-просвітницьку підтримку завдяки бібліотечним заходам. Одним з ювілеїв 2021 року стало 150-річчя Лесі Українки.

З багатогранною й талановитою українкою знайомили своїх читачів бібліотекарі Нікополя.

На початку лютого фахівці Центральної бібліотеки розпочали віртуальний проєкт «Ні! Я

жива! Я буду вічно жити!». У створених відеороліках вдало підібрані вірші, візуальний та аудіоряд. Завдяки цьому можна не тільки читати вірш з екрану, а й відчувати його настрій.

Креативно до ознайомлення з творчістю Лесі Українки підійшли фахівці філії №9. Тут, у студії образотворчості «Феєрія кольорів», дітям запропонували створити малюнки до вірша поетеси «Мамо, іде вже зима». І поки вірш лунав з монітору комп'ютера, юні художники вже уявляли що будуть малювати.

«Леся Українка – геній тендітної незламності» - так назвали створену онлайн фотогалерею бібліотекарі філії №4. В ній представлені маловідомі світлини видатної Українки.

У бібліотеці-філії № 2 відбулася літературна година присвячена 150-річчю ювілею Лесі Українки. У гості до бібліотеки завітали підопічні відділення денного перебування територіального центру. Бібліотекарі розповіли про життєвий та творчий шлях поетеси. А потім звучали вірші великої поетеси у виконанні українських артистів (з екрану), бібліотекарів, а потім і гостей, які підхопили естафету та читали вірші, які прийшлися їм до душі.

В межах міні-проєкту «Теплі історії холодної зими» для наймолодших читайликів Центральної дитячої бібліотеки звучала казка ювілярки Л.Українки «Три метелики». А перехожі милувалися вікнами бібліотеки, прикрашеними витинанками, присвяченими незламності духу поетеси.

У Молодіжному інформаційному центрі ЦБ відкрилася тематична виставка «А я піду за волю проти рабства...». На ній представлені художні роботи вихованців студії естетичного розвитку «Ренесанс» за творами Лесі Українки (керівник Вікторія Ломака). Активна читачка юнацького абонементу Ольга Нємих записала відео, на якому вона читає вірш «До мого фортепіано».

Фахівці Цетру «Нація-Українець» (ЦБ) створили віртуальну виставку «Леся Українка. Високе світло імені та слова...» та провели літературну гру для молоді «Ти себе Українкою звала...». Присутні хлопці та дівчата розгадували кросворди, виконували різноманітні завдання, відповідали на питання тестової вікторини з життя та творчості поетеси. Гра пройшла яскраво, невимушено і водночас цікаво та принесла учасникам багато позитивних вражень.

Чергові бібліо-ігри від фахівців БІКЦ долоні (філія №9) теж були присвячені славетній Лесі. Учасники повинні були, перейшовши за посиланням, спробувати відновити частину відомого вірша поетеси.

Прекрасним подарунком було отримання 14-ти томного ювілейного видання творів Лесі Українки.

2021 року у бібліотеках ЦБС вшановували пам'ять видатного археолога ХХ століття - Б.М.Мозолєвського. Його ім'я тісно пов'язане з нашим краєм. Тому бібліотекарі активничали у своїй краєзнавчо-просвітницькій діяльності.

Наприклад, фахівці БІЦ «Слово» (філія №6) запросили нікопольців стати учасниками флешмобу до 85-річчя від дня народження Бориса Мозолєвського та 50-річчя від дня знахідки Золотої Пекторалі. Його умови: записати відео прозового твору Бориса Мозолєвського; опублікувати відео та умови участі у флешмобі на своїй сторінці Facebook із хештегом #Читаємо_Мозолєвського. Мета - вшанування пам'яті великого археолога, привернення уваги до його творчості. А нагородою для найактивніших, найталановитіших та найкреативніших буде пряник у вигляді Пекторалі від кафе «Аленка».

Фахівці цієї ж бібліотеки запропонували користувачам соцмереж послухати вірш Б.Мозолєвського «Монолог до мамі», який звучав у виконанні учениці 11-го класу школи №20; записали спогади людей, які близько знали Бориса Миколайовича, працювали з ним в одній експедиції і можуть багато розповісти про нього - не тільки як про науковця, але й як про людину. Ці матеріали розміщені на сайті www.bizslovo.org. А на літературному вечорі «Археолог, з

душею поета» присутні знайомилися з літературною спадщиною Бориса Мозолевського (слухали, дивилися, читали). Дізнавалися про що писав у своїх віршах Борис Мозолевський. На думку усіх присутніх на вечорі, поезія генія слова від археології заслуговує на особливу увагу.

На інформаційно-краєзнавчі хвилини «Відкрий для себе Скіфію» запросила бібліотека-філія №4. Бібліотекарі знайомили своїх юних читачів та їх батьків з біографією українського археолога, поета та

науковця; продемонстрували створене відео-повідомлення про скіфську пектораль, яка була знайдена Б.Мозолевським 21 червня 1971 року.

4 лютого, у день народження Бориса Миколайовича, з самого ранку працівники бібліотек-філій №4 та №6 прийшли до меморіальної дошки, яка знаходиться на будівлі краєзнавчого музею, щоб покласти квіти в дань пам'яті визначній особистості України.

Для відвідувачів національно-патріотичного центру «Явір» (філія №2) оформлено книжково-ілюстративну виставку «Дослідник скіфської старовини, український археолог і поет». А для користувачів інтернету (соціальні мережі) бібліотекарі створили відеоролики: «Співець скіфського степу» (філія №2), «Я скіфським золотом курганним залишусь в пам'яті твоїй» (філія №4), «Борис Миколайович Мозолевський, український археолог і поет, дослідник скіфської старовини» (філія №6). Бібліограф ЦБС склала бібліографічний покажчик літератури «Мозолевський Б.М. Поет, шукач скарбів і волі».

Різноманітними, яскравими, видовищними, та інформаційно-насиченими є заходи, які проводяться поза межами бібліотек. Набули популярності відкриті бібліотеки, які організовуються в парках та скверах міста, на майданчиках біля бібліотек, у дворах мікрорайонів та бібліотечні локації майже на всіх міських святах. Яскраво оформлені виставки, наочність, участь майстрів та спеціалістів у заходах привертають увагу мешканців міста до роботи наших бібліотек, формуючи новий позитивний імідж.

Бібліотечно-ігрова локація до Дня дитинства

Бібліотечна локація до Дня міста

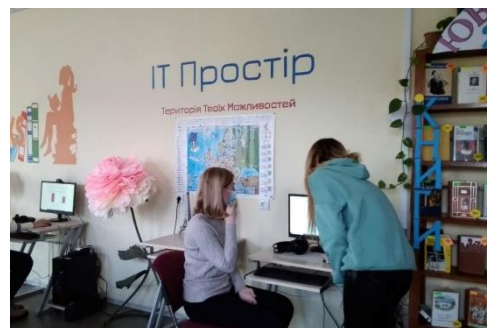
Бібліотеками КЗ «Нікопольська міська ЦБС» проводиться активна робота щодо **популяризації української мови**, історії та культури. Для цього використовуються різні форми і методи бібліотечної роботи.

Наприклад, в Центральній бібліотеці люди поважного віку вивчають чи вдосконалюють розмовну українську в групі «Переходь на українську», яку веде вчитель-волонтер.

Держслужбовці можуть здати іспит на рівень володіння державною мовою у Центральній дитячій бібліотеці. Вона стала сьомим в Дніпропетровській області пунктом іспитування.

Щоб відкрити такий пункт, бібліотека повинна мати відповідні приміщення та обладнані комп'ютеризовані іспитові робочі місця з доступом до інтернету, а також бібліотекаря або бібліотекарів, готових бути інструкторами під час іспитування.

За 2,5 місяці роботи цієї відкритої іспитової локації в нашому місті склали іспити 117 чоловік. До нас приїждять з інших міст Дніпропетровської області, м. Запоріжжя, м. Харкова. Запис на екзамен відбувається через сайт exam.mova.gov.ua.

Сьогодення ставить перед бібліотечними закладами міста важливе і невідкладне завдання – формування в громаді почуття любові до України, готовності до виконання громадських та конституційних обов'язків щодо захисту незалежності та цілісності держави. Особливе місце в процесі масової роботи відводиться заходам **патріотичного** спрямування. Це й уроки мужності, і патріотичні години, і зустрічі у форматі «жива книга» з учасниками АТО/ООС та волонтерами.

Патріотична година «Україна починається з тебе» (ЦБ)

**«Нікопольщина - козацька вольниця»
Красназнавча вікторина
(філія №2)**

Українське народознавство – це ще один напрямок роботи, якому приділяється увага в процесі формування в громаді почуття любові до України, її народних традицій, релігійних і народних свят, вірувань та обрядів. Бібліотекарі досягають цієї мети через розкриття фондів (книжкові та віртуальні виставки, огляди літератури тощо), проведення тематичних масових заходів, онлайн інформації та ін..

**Масляна в бібліотеці
з ГО «Аква»
(філія №3)**

**Майстер-клас
з писанкарства
(філія №6)**

Змістовна робота з питань **красназнавства**, інформаційна діяльність, просвітницькі заходи, міжнародна співпраця роблять бібліотеки Нікопольської ЦБС помітними у соціокультурному просторі міста.

Наприклад, фахівці бібліотеки-філії №3 започаткували онлайн проєкт «Знай наших», завдяки якому користувачі соціальної мережі Facebook мають змогу знайомитися з історіями людей, які прославили наше місто. У відео використані матеріали з відкритих джерел інтернету та Нікопольського красназнавчого музею.

А в онлайн проєкті «Красназнавчі цікавинки» активна читачка бібліотеки-філії №4 Оленка Тюхаєва знайомить з експонатами Нікопольського красназнавчого музею та книгами про Нікопольщину.

В межах Всеукраїнського місячника шкільних бібліотек «Красназнавство: нові традиції та цінності», відбулася красназнавча зустріч в ЦДБ для шестикласників ЗОШ №13. Дискусійна гойдалка «Велика любов до малої Батьківщини» проходила в активній ігровій формі. Діти

аналізували історичні факти та сучасні реалії життя Нікопольського краю, наводили вагомі аргументи та формували власне бачення майбутнього - свого особистого і міста, яке є малою Батьківщиною. Обнадіює те, що більшість дітей бачить перспективи та зміни на краще в рідному місті і переконана, що вони залежать від дій кожного.

**Краєзнавча екскурсія до
церкви Різдва Пресвятої Богородиці
(філія №6)**

**Локація міського
блогер-квесту «BogdanFest»
(філія №3)**

Про гармонію людини і природи, відчуття відповідальності та загрозу недбайливого ставлення до оточуючого середовища говоримо ми під час проведення заходів з **екології**. Це екологічні години, еко-екскурсії, книжкові екологічні кутки, екологічні уроки-набати, зустрічі з екологами міста, екологічні десанти, акції тощо.

Наприклад, фахівці БПЦ «Слово» (філія №6) разом зі своїми юними користувачами здійснили цікаву подорож до Екоцентру - позашкільного навчального закладу, який координує роботу з екологічного виховання серед учнів шкіл міста. Подорож відбулася під гаслом «Цінуй природу, бережи довкілля» і була присвячена Всесвітньому Дню Землі. Надзвичайно пізнавальну екскурсію для дітей провів Кокнаєв Сергій Олексійович - керівник гуртків КЗ «Нікопольського міського еколого-натуралістичного центру». Діти відвідали музей «Природа степового Придніпров'я», живий куточок, послушали багато пізнавальної інформації о природі рідного краю. Завдяки турботі працівників екоцентру маленькі читачі мали можливість долучитися до світу природи, та відчувати її дотик.

Працівники бібліотеки-філії № 3 взяли інтерв'ю у фахівця з радіаційного хімічного захисту - Тизик Олени Едуардівни. Вона розповіла про екологічні наслідки найбільшої аварії в історії атомної енергетики Реактор четвертого енергоблоку вибухнув, радіоактивні частки йоду, стронцію та цезію поширилися на північну частину України, Білорусі, Росії, Прибалтики, Польщі, Швеції, Фінляндії та інших країн. Чорнобильська катастрофа спричинила великі людські жертви, Чорнобиль став символом атомної небезпеки в світовому масштабі.

Правова обізнаність та профорієнтація посідає одне з найважливіших місць у процесі роботи бібліотек з молоддю. Фахівці ЦБС активно співпрацюють з інспекторами кримінальної міліції і у справах дітей, кримінально-виконавчою інспекцією, Нікопольським центром з надання вторинної правової допомоги; Нікопольським міськрайонним центром зайнятості та ін..

Зустріч з провідним фахівцем з питань профорієнтації Нікопольського міськрайонного центру зайнятості (ЦБ)

Зустріч зі спеціалістами Нікопольського Центру з надання безоплатної вторинної правової допомоги (ЦБ)

Дуже актуальною сьогодні є проблема розвитку **естетичного** смаку. Завдяки творчим зустрічам, майстер-класам, виставкам робіт творчих й талановитих нікопольців ми виховуємо основи естетичної культури і розвиток художніх здібностей, які передбачають художньо-естетичну освіченість і вихованість, емоційне сприйняття прекрасного в навколишній дійсності; стосунках між людьми, потребу жити і діяти за законами краси.

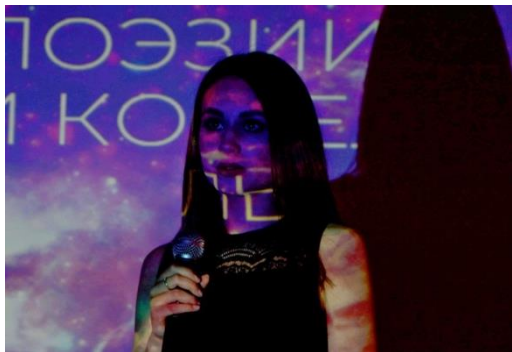

Наприклад, у читальній залі ЦБ зібралася смілива, щира, зухвала, творча та талановита молодь міста на зустріч «Віршами, акордами, словами». Проникливі вірші та пісні у виконанні молодих авторів торкалися душ та сердець присутніх. «Мурашило» - так сказала одна з учасниць заходу. Виступаючи були такі різні: ніжна й прониклива Лілія з такими ж віршами, безпосередній та відкритий Стас виконував свої пісні, іскрометна оптимістка Ірина - майбутній стендапер,

легка та замріяна Дарина співала та дивувала, непередбачувана та епатажна Тетяна не соромилась «міцних» слів в своїх же віршах.

У філії №3 традиційний «Родинний день в бібліотеці» супроводжувався звуками гітари: бібліотека та її друзі-музиканти запросили родини на побачення з музикою та поезією. Побачення вийшло феєричним, веселим, музичним, творчим та співочим! Оплески лунали щоразу гучніше, пісні співали разом із залом, а по закінченні ніхто не хотів розходитися.

На поетичному вечорі Лілії Кошель у БЦ «Слово» (філія № 6) присутні поринули у ліричну атмосферу віршів юної поетеси, пройнялися її душевним настроєм. На зустріч завітали не тільки друзі та знайомі Лілії, а також нікопольські поетеси. В теплій, дружній атмосфері звучали вірші, вітання та побажання творчого натхнення. Зустріч відбулася в межах проєкту «Нікополь літературний».

Творчі конкурси допомагають в процесі формування естетичного смаку, розвитку уяви та креативного мислення.

Так на початку червня в ЦБ відбулося урочисте нагородження учасників та переможців міжбібліотечного онлайн-конкурсу читців-декламаторів поезії Бориса Мозолецького «Співець землі і вічності», присвяченого 50-ти річчю знайдення Золотої Скіфської пекторалі та 85-ти річчю Б.Мозолецького. 15 конкурсантів, віком від 10 до 18 років підготували та представили на розгляд журі свої відеовиступи. Журі визначило переможців у двох вікових категоріях: від 10 до 13 років та від 14 до 18 років. У першій віковій категорії переможцями стали: ІІІ місце – Широка Лідія (Центральна дитяча бібліотека), ІІ місце – Железна Варвара (бібліотека-філія №2), І місце – Панкєєва Олександра (бібліотека-філія №6).

У другій віковій категорії: ІІІ місце – Самойленко-Кривоніс Роман (Центральна міська бібліотека), ІІ місце – Ольга Немих (Центральна міська бібліотека), І місце – Остапенко Валерія (бібліотека-філія №6).

Поза конкурсом виступив читач бібліотеки-філії №9 – Микола Ляшко (9 років) та отримав диплом за участь, а в подарунок книжку та солодкі призи з символікою заходу.

Приз глядацьких симпатій вручила начальник відділу культури та туризму Тетяна Шило. Футболку з зображенням пекторалі отримала Лідія Широка, відео якої набрало більшу кількість вподобайок на сторінці

Управління гуманітарної політики НМР. Всі учасники конкурсу отримали дипломи, книжки та солодкі пряники з зображенням Золотої Пекторалі в подарунок.

2021 рік став досить насиченим за участю дітей-читачів публічних бібліотек міста у Всеукраїнських та обласних творчих конкурсах. Для відзначення переможців отримано грамоти, книжки та творчі набори від Дніпропетровської обласної бібліотеки для дітей.

Переможцями стали:

- Колесникова Анжеліка (ЦДБ) та Бушанов Іван (філія № 4) в обласному конкурсі творчих робіт «Найкраща Єдина. Моя» у номінації «Малюнок «Що для мене Україна?»»

- Коробчина Дар'я (філія № 6) в обласному турі Всеукраїнського конкурсу дитячої творчості «Незалежна і єдина - моя Україна» в категорії «Малюнок»
- Дубодел Кароліна (філія № 9) в обласному турі Всеукраїнського конкурсу «Книга і діти, екологія і світ» в категорії «читачі-учні 1-5 класів»
- Поліщук Ганна та Поліщук Анастасія (ЦДБ) за участь у Всеукраїнському конкурсі «Лідер читання 2021», з особливою відзнакою – «За креативність та

заохочення ровесників до читання»

- Тишкіна Анастасія (філія № 4) за 3 місце в Обласному онлайн-конкурсі малюнку «Жінка може все: погляд дитини» в номінації «Тепло материнського серця».

На часі залишаються й заходи з популяризації **здорового способу життя**. Завдяки зустрічам з фахівцями-медиками, психологами, спортсменами, представниками громадських організацій ця робота проводиться досить активно.

Наприклад, активні користувачі бібліотеки-філії № 6 зустрілися з фітнес-тренером, спеціалістом фізичної реабілітації, бронзовим призером чемпіонату України ФУСАФ (федерація України із спортивної аеробіки та фітнесу) Вікторією Снегуровою. Вона підготувала для дітей цікаву ігрову програму, провела для них рухливі ігри, які супроводжувалися жартами та дзвінком сміхом. А давній добрий друг бібліотеки, директор кафе «Аленка», Наталія Черняєва приготувала та вручила дітям солодкі призи.

Бібліотеки стають платформами для просування здорового способу життя серед підлітків завдяки підтримці ініціатив громадських організацій.

Так, в деяких бібліотеках ЦБС проходили тренінгові заняття інформаційно-просвітницького курсу «Університет здорової молоді». Це серія тренінгів від Всеукраїнської благодійної організації «АСЕТ», яка вже 16 років реалізує проекти для дітей, підлітків та сімей у 98 містах України! Місія АСЕТ в Україні - допомогти дітям та підліткам, зробити усвідомлений вибір здорового способу життя, щоб зміцнити інститут сім'ї.

Заняття йогою для дітей (філія №6)

Працівники бібліотек сприяють залученню мешканців міста до участі у громадських ініціативах, акціях, як-то: **благодійна допомога, волонтерство** та інші. Бібліотеки ініціюють збір речей, книг та іграшок для багатодітних та малозабезпечених сімей, організують зустрічі з представниками благодійних фондів тощо.

**Зустріч з директором
БФ «Дітям Нікополя
та волонтеркою
(ЦБ)**

**Захід для дітей
з багатодітних сімей
(ЦБ)**

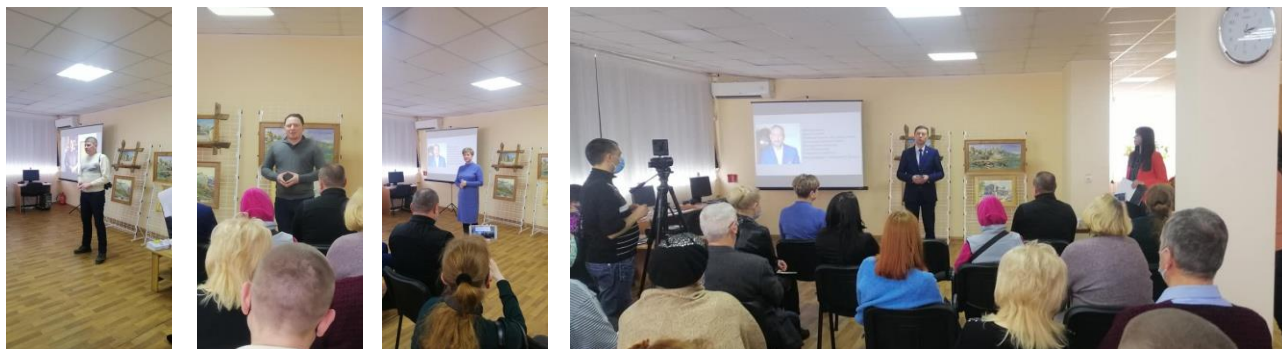
Змінюючись, бібліотеки Нікопольської ЦБС пропонують нові послуги місцевій громаді. Кожен бажаючий може відвідати в бібліотеці виставку творчих робіт, майстер-клас з хенд-мейду, заняття англійською для людей поважного віку, заняття з основ комп'ютерної грамотності для всіх вікових категорій, гуртки, групи та студії за інтересами.

Впродовж 2021 року в бібліотеках Нікопольської ЦБС працювали такі клуби, гуртки та студії (6):

- Клуб творчого дозвілля «Фантазія+Творчість» (ЦДБ);
- Клуб вихідного дня «Дружнє коло» (ЦДБ);
- Гурток «Magik» (філія №6);
- Студія екскурсів «Жива історія» (філія №6);
- Студія образотворчості «Феєрія кольорів» (філія №9);
- Арт-студія «Відкриті двері творчої майстерні» (філія №9).

Залучення до читання, до книги – головна мета діяльності бібліотеки. Бібліотеки Нікопольської ЦБС беруть участь у Всеукраїнських та регіональних акціях і кампаніях; розробляють програми з просування читання в молодіжному середовищі, проводять читацькі акції, презентації книг, зустрічі з авторами тощо.

У березні в ЦБ відбулася презентація нової книги відомого земляка, почесного громадянина нашого міста, художника та літератора Марка Продана «Малая родина». В межах проекту «Нікополь літературний» при фінансовій підтримці заводу феросплавів, книга вийшла накладом 250 екземплярів. Координатор та невтомний керівник цього проекту Алена Рудоманова презентувала видання для громади міста. На заході були присутні заступник міського голови Ірина Харченко, начальник відділу культури та туризму Тетяна Шило, депутати міської ради, представники містоутворюючого підприємства НЗФ - Сергій Коблюк та Валерій Кісельов. Багато теплих слів було адресовано саме автору від очільників міста та старих вірних друзів Марка Дмитровича.

В Центрі родинного читання та дозвілля «Дивосвіт» (ЦДБ) провели урочисте свято «У книжковім дивосвіті – виростають творчі діти!». Його мета - дати можливість справжнім книголюбам проявити себе, формувати потребу родинного читання, сприяти розвитку стійкої читацької культури, залучення нових читачів та підвищення іміджу бібліотеки.

Сім'ї-учасниці згадували улюблені казки своїх родин, брали участь у веселих і запальних конкурсах

та вікторинах.

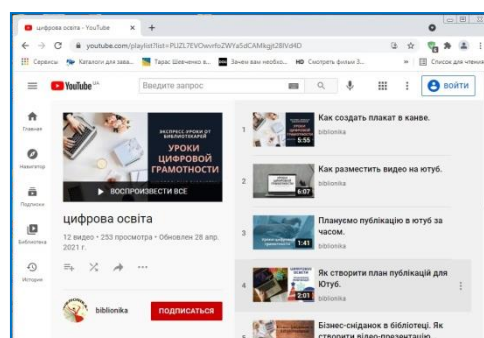
В умовах карантинних обмежень та оголошених локдаунів кожна бібліотека продовжила або розпочала нові проекти в онлайн форматі.

Бібліотекарі ЦБ запропонували новий фейсбук-проект «#КнигаСновидам». Його мета – розкривати фонди бібліотеки, популяризувати найкращі твори української та світової літератури, сприяти розвитку нових форм комунікації з користувачами завдяки діджитал технологіям. Кожна публікація проекту розпочинається словами: «Не спиться вночі? Читай!». Коротка анотація або відгук допоможе зорієнтуватися у жанрі та тематиці пропонованої книги.

Просвітницька функція в бібліотечній роботі допомагає знайомитися з різними проблемними питаннями людської спільноти та шляхами їх вирішення. Одним з таких питань є екологія. Фахівці ЦДБ запросили до свого віртуального майданчика в онлайн проекті «Екологічна просвіта». Бібліотекарі прагнуть зробити еко-культуру та еко-знання складовою життя кожного. Тож планують щомісяця еко-заходи для підлітків і не тільки в онлайн та оффлайн форматах.

Новий онлайн проект на YouTube каналі бібліотеки-філії №3 «Бізнес-сніданок з бібліотекарем» відмітили на своїй сторінці «Науково-методичний відділ НБУ імені Ярослава Мудрого» у ФБ наші колеги. Це бібліотечний авторський проект про цифрову освіту, про можливість самостійно і легко робити деякі необхідні речі, без яких сьогодні важко уявити продаж в інтернеті. «Бізнес-сніданок в бібліотеці» розповідає

про можливості цифрового світу, про інтернет-технології. Шляхом коротких відео-уроків, користувачів знайомлять з новими можливостями інтернет-маркетингу, технічними нюансами різних платформ продажу hand-made товарів. Його мета - допомогти початківцям навчитися керувати своїми інтернет-продажами, легко та максимально ефективно презентувати власні hand-made роботи. Цей проєкт започаткований у відповідь на запити користувачів бібліотеки.

Здобувати знання можна й граючись. Саме так допомагає своїм користувачам перевіряти свою обізнаність і тренувати пам'ять бібліотекарі філії №9. Проєкт «Бібліо-ігри» вже має своїх прихильників. Цікаві пізнавально-розважальні вікторини, створені за допомогою онлайн сервісу «Learning Apps», стають популярними серед користувачів бібліотеки.

Розширюючи межі спілкування, бібліотекарі оволодівають новими навичками й одразу втілюють у життя цікаві ідеї. Читання, спілкування та онлайн контент наших бібліотек допоможе зорієнтуватися у виборі дозвілля.

Профілювання і спеціалізація бібліотек. Робота бібліотечних центрів

В структурних підрозділах Нікопольської ЦБС організовано **центри**, які ведуть свою роботу за визначеними напрямками. Таким чином, бібліотеки ЦБС не стоять на місці, а розвиваються, пропонуючи нові види та форми роботи, проведення масових заходів з урахуванням запитів та використовуючи прогресивний досвід бібліотек області, України та світу.

Центр сприяння національно-культурному відродженню «Нація – Українець» (ЦБ) працює на базі

читального залу та проводить роботу щодо формування у молоді патріотичних цінностей, поваги до культурного та історичного минулого України, шанобливого ставлення до національних надбань українського народу. Головними заходами Центру у 2021 році були: конкурс знавців української мови «Це мова моєї України...», фейсбук-проєкт «Історія міста на шпальтах газет» та інші.

Молодіжний Інформаційний Центр (ЦБ) працює на базі юнацького абонементу, веде різнопланову роботу з молоддю, зокрема – поширення культури читання. Серед заходів у 2021 році було проведено: тур міської інтелектуальної гри «Що? Де? Коли?», акцію «Зі

святком, рідне місто», акцію «Від козака - до захисника України», голосні читання та інші. В роботу впроваджуються настільні ігри, які є популярними серед молоді.

Центр родинного читання та дозвілля «Дивосвіт» (ЦБ) працює на допомогу дружнього спілкування та розвитку взаємин між дітьми та батьками; організація корисного родинного дозвілля. Центр організовує

затишні зустрічі з психологами; заняття з основ комп'ютерної грамотності для дорослих і дітей; родинні кіноперегляди, творчі конкурси, міні екскурсії, квести та інші заходи.

Центр народно-прикладного мистецтва «Майстри Нікополя» (філія №3) дозволяє мешканцям міста знайти заняття за інтересами, поспілкуватися з народними майстрами, поділитися досвідом, навчитися новому. Творчі виставки майстрів народного мистецтва, дружні зустрічі, майстер-класи та інше. В 2021 році Центром організовано майстрів для участі у фестивалі «Петриківський дивоцвіт» та для розпису зупинок в проекті Президента України «Велике будівництво» на трасі Нікополь-Дніпро.

Центр естетичного розвитку і виховання дітей «Літературно-мистецька галерея» (Філія №4) проводить роботу щодо естетичного виховання дітей та підлітків, популяризацію читання. Фахівцями Центру проведено: акція «Шкільна програма на екрані», «Мультфільм на замовлення»; зустрічі з художниками, екскурсії до художнього фонду та інше. Ведеться цікава онлайн робота.

Бібліотечно-інформаційний центр «Слово» (Філія №6) веде різнопланову діяльність. Центром проводились літературні вечори, творчі зустрічі, VIII відкритий художньо-літературний конкурс «Край п'яти Січей»; курси з основ комп'ютерної грамотності для дорослих і дітей; проект «Нікополь літературний»; студія екскурсів «Жива історія». Проведено творчі вечори місцевих поетів, впроваджено онлайн проекти та інш.

Бібліотечний інформаційно-консультаційний центр «Долоні» (філія №9) працює на допомогу розвитку мікрорайону та підтримку внутрішньо переміщених осіб. Дана бібліотека має тісний зв'язок з ними, оскільки розташована у безпосередній близькості до модульного містечка ВПО. Бібліотека проводить курси комп'ютерної грамотності для дорослих та дітей; надає послугу «День народження в бібліотеці»; співпрацює з клубом «Славутич», громадськими організаціями та благодійними фондами.

Соціальне партнерство та співпраця

Бібліотека історично є першим відкритим місцем громадської взаємодії, що дає можливості для налагодження комунікацій для мешканців міста з громадськими організаціями, благодійними фондами, міською владою. Бібліотека – центр розвитку громади зсередини.

Три бібліотеки ЦБС являються пунктами супроводу та голосування міського бюджету участі. У 2021 році ЦБ стала платформою для онлайн навчання для бажаючих

подати свої проекти на розгляд.

З 2019 року Нікопольська ЦБС являється членом громадської спілки «Культурна Ліга Сходу» (ГС «КЛС»), до якої входять заклади культури Дніпропетровської, Запорізької та харківської областей. У ГС «КЛС» є свій особистий кабінет на сайті Українського культурного фонду (УКФ).

У квітні 2021 року ГС «КЛС» завершила міжрегіональний проєкт «Школа дистанційного навчання «Майстерня», що реалізувався за підтримки німецької федеральної компанії «Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH», який був розрахований на майстрів народно-ужиткового мистецтва з пріоритетних категорій: ВПО, батько/мати-одинок, батько/мати багатодітної родини, люди старші 50 років та інші соціально вразливі категорії (складні життєві обставини, низький дохід, часткова зайнятість або безробіття тощо). У проєкт відібрано 100 майстрів з трьох областей: Дніпропетровської, Запорізької та Харківської. Від м. Нікополь учасницями проєкту були 8 майстринь, які пройшли онлайн навчання основам цифрового маркетингу, брендуванню та позиціонуванню на ринку, он-лайн продажам та досягли певних успіхів у розвитку свого бізнесу.

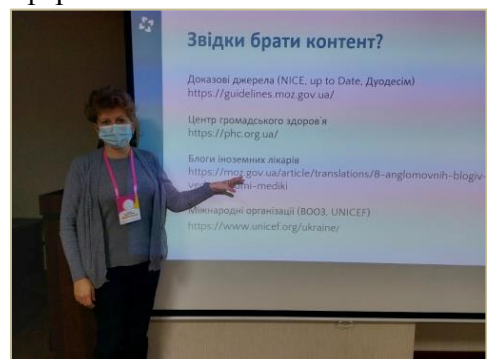

З квітня 2021 року розпочалась робота щодо планування та написання нового проєкту.

Представники від Нікопольської ЦБС взяли участь (онлайн і офлайн) у стратегічному воркшопі в м. Харкові для членів громадської спілки «Культурна Ліга Сходу» (КЛС) задля узгодження плану дій по реалізації проєкту, обговорення практичних моментів імплементації проєкту, закріплення стійких зв'язків для ефективного впровадження проєкту у трьох областях –

Дніпропетровській, Запорізькій та Харківській. Захід відбувся в межах нового проєкту «Розбудова спроможності громад до розвитку системи громадського здоров'я», що реалізується ГС «Культурна Ліга Сходу» в межах проєкту «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України», що здійснюється Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального уряду Німеччини. Фахівці бібліотек сподіваються, що інноваційні напрацювання стануть міцним фундаментом для вдалого втілення актуального і своєчасного проєкту в нашому місті та розширять межі співпраці між закладами культури, медичної та соціальної сфери.

12 представників територіальної громади м. Нікополь навчаються онлайн у Школі Амбасадорів громадського здоров'я. Це представники бібліотек, закладів соціальної сфери та медицини. Навчання та спілкування з представниками Центрів громадського здоров'я, імунологами дає можливість правильно організувати інформаційну кампанію щодо питань вакцинації проти COVID-19 та календаря обов'язкових щеплень в Україні.

7-8 грудня в м. Дніпро проходив дводенний навчальний тренінг «Особливості роботи в команді, ефективні комунікації, організація та модерація просвітницьких заходів» для представників громад сходу України: закладів культури, соціальної сфери та лікарів комунальних закладів ПМД Дніпропетровської, Запорізької та Харківської областей, в якому взяли участь і представники м. Нікополь.

Мета навчання - формування навичок фасилітації та модерації заходів з тем громадського здоров'я, узгодження плану дій, обговорення практичних моментів, закріплення стійких зв'язків для ефективного впровадження проєкту «Розбудова спроможності громад до розвитку системи громадського здоров'я», що реалізується ГС«Культурна Ліга Сходу» в рамках проєкту «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України», який здійснюється Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального уряду Німеччини.

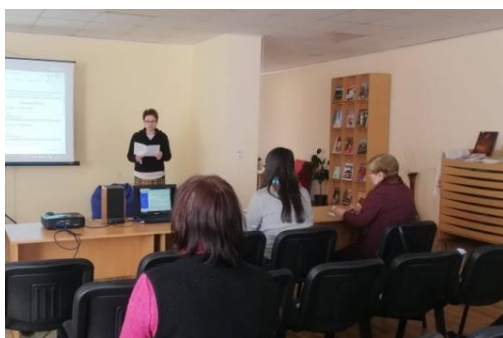
Розвиток бібліотечного персоналу. Управління ЦБС

Розвиток персоналу є найважливішою умовою успішного функціонування будь-якого закладу. Це особливо актуально в умовах інноваційного розвитку бібліотеки. Підвищення професійного рівня персоналу забезпечує ефективність виконання працівниками своїх обов'язків, розширення меж їх компетенції, можливість оволодіння новими функціональними обов'язками.

Штат бібліотечних працівників ЦБС складає 47 осіб (46,5 штатні одиниці).

У роботі з колективом ЦБС протягом 2021 року використовувались різні підходи, форми та засоби. Підвищення рівня професійної компетентності співробітників відбувається постійно всередині колективів. Менторами для новачків являються завідувачі відділами ЦБС, завідувачі філій та провідні бібліотекарі. Карантинні обмеження через коронавірусну хворобу COVID-19 змінили формат спілкування. Та бібліотечні й корпоративні традиції продовжують формуватися та розвиватися.

**Нарада керівників
структурних підрозділів
ЦБС**

**Корпоратив
до Всеукраїнського
дня бібліотек**

Методична робота

Відповідаючи сучасній інформаційній ситуації та динамізму життя, методичним відділом ЦБС визначено та впроваджуються нові підходи у забезпеченні безперервної професійної освіти персоналу. Популярними у роботі методистів є активні форми роботи: воркшопи, тренінги, практикуми, флеш-семінари.

Карантинні обмеження через коронавірусну хворобу COVID-19 дещо змінили форми навчання. Методичним відділом рекомендовано онлайн курси для бібліотечних працівників на платформі ВУМ, які допомагають зорієнтуватися в осучасненні бібліотечних просторів. Для проведення заходів з професійної освіти використовуються можливості ZOOM конференцій.

Великим попитом користуються заняття з вдосконалення навичок роботи в комп'ютерних програмах та використання хмарних сервісів. Завдяки міжсекторальному партнерству, 29 бібліотекарів проходять навчання з використання ІТ-технологій завдяки Тренінгам з розвитку комп'ютерних навичок для персоналу закладів соціального захисту та охорони здоров'я у громадах-партнерах. Їх проводить благодійна організація «Благодійний фонд «КІ ФАНД» в межах проекту «Зміцнення ресурсів для сталого розвитку приймаючих громад на сході України», що здійснюється Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH за дорученням Федерального уряду Німеччини.

Бібліотекарі Нікопольської ЦБС активно включилися до обговорення проекту Стратегії розвитку читання на 2021–2025 роки «Читання як життєва стратегія». Документ розроблено у зв'язку з необхідністю проведення кардинальних змін у підходах до промоції читання як свідомо обраного дозвілля або джерела саморозвитку та самоосвіти.

Проект Стратегії напрацювала робоча група при МКІП, до складу якої увійшли експерти книговидавничої справи, фахівці мережі книгорозповсюдження, експерти бібліотечної сфери та представники громадськості. Координатором робочої групи було визначено державну установу «Український інститут книги».

Інтернет-послуги

У вік стрімкого розвитку діджитал технологій неможливо відчувати себе сучасним без хоч би елементарних знань комп'ютерів, Інтернету та електронних сервісів. Бібліотечні ІТ-курси для різних вікових категорій користувачів, які можна прослухати майже в кожній бібліотеці Нікопольської ЦБС, допомагають людям поважного віку «не боятися» комп'ютерів та сучасних телефонів і використовувати їх потенціал з користю. А діти із соціально вразливих сімей, у

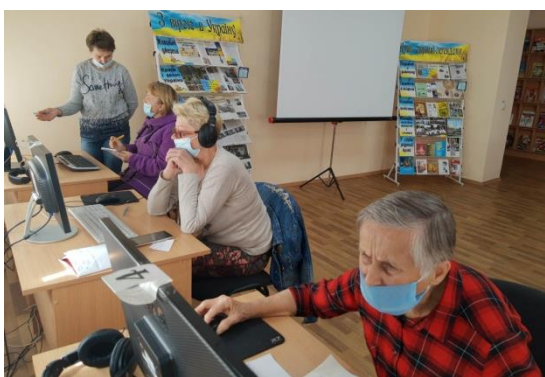
яких вдома немає комп'ютерної техніки, мають можливість освоювати діджитал технології завдяки заняттям в бібліотеці та відчувати себе більш впевнено серед своїх однолітків у школі.

В бібліотеках Нікопольської ЦБС для користувачів і бібліотекарів працюють 37 комп'ютерів.

549 осіб скористалися послугами Інтернету у 2021 році.

Доступ до мережі Інтернет та вільний Wi-Fi для своїх користувачів забезпечують: Центральна бібліотека, Центральна дитяча бібліотека, філія №2, філія №3, філія №6, філія №9.

Великим попитом користуються заняття з основ комп'ютерної грамотності для людей поважного віку, які проводяться за попереднім набором у групах та в індивідуальному порядку. Проведено: навчань – 166; слухачів – 187 осіб.

Під час занять усі бажаючі освоювали сучасні технології, які нині широко використовуються у функціонуванні державних органів: електронне голосування, запис до лікаря чи на прийом у державну структуру, пошук актуальної інформації, електронна пошта тощо.

У 2020 році бібліотеки Нікопольської ЦБС долучилися до Національної програми «Дія. Цифрова освіта» та увійшли у мережу цифрових хабів України.

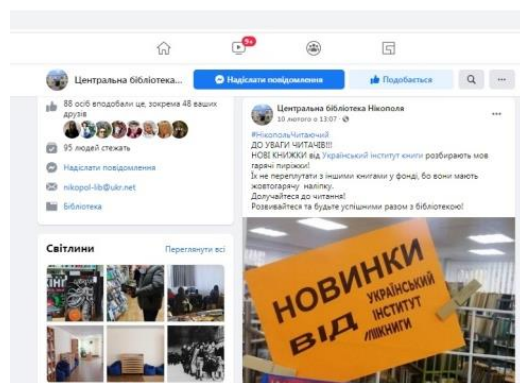
Рекламно-іміджова діяльність

Створення позитивного іміджу – це одне з основних завдань бібліотек КЗ «Нікопольської ЦБС». PR-заходи сприяють впізнаваності бібліотек в соціокультурному та інформаційному середовищі міста та регіону; допомагають знаходити нових партнерів та розвивати фандрейзингову і проектну діяльність; приваблювати нових користувачів та споживачів бібліотечних послуг.

У цій діяльності бібліотекарі використовують різні форми та засоби, основним з яких є використання соціальних медіа для більш ширшого просування нових послуг та позиціонування себе як комунікативно-інформаційними, навчальними та дозвілєвими закладами.

Завдяки Інтернету та соцмережам ми практично миттєво отримуємо інформацію. Цю комунікаційну нішу використовують й бібліотеки Нікопольської ЦБС для охоплення більшої аудиторії, для того, щоб показати свою роботу, представляти послуги, розвивати нові сервіси і так далі.

Кожна бібліотека ЦБС представлена в соціальній мережі Facebook, де за рік було зроблено 1890 публікацій. Філії №2, №3, №6 мають свої сторінки на YouTube.

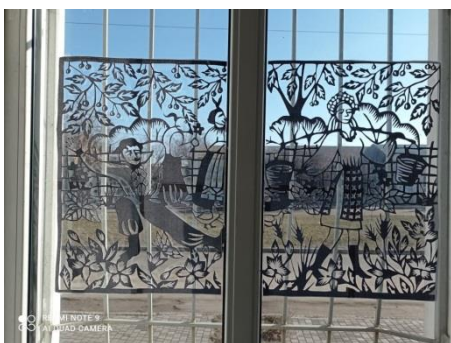

Свою роботу та досвід бібліотеки ЦБС висвітлюють в місцевих ЗМІ (3 відеосюжети), представляють на шкільних нарадах, семінарах для шкільних бібліотекарів (3), інформують міськадміністрацію, пропонують щотижневі анонси своїх заходів широкому загалу (52). У співпраці з місцевим каналом новин та комунікації «Нікопол.City» бібліотеки популяризують книги, читання та бібліотечні послуги.

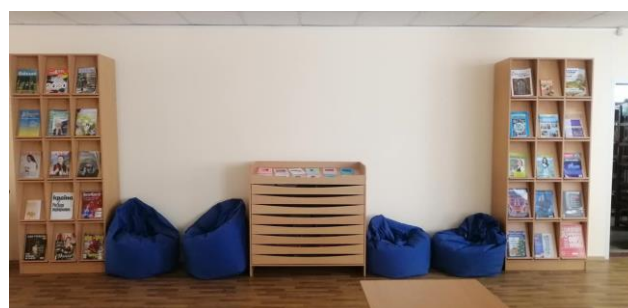
Для підтримки позитивного іміджу бібліотеки, для залучення відвідувачів, створення затишку, атмосфери радості та свята, колективи організують фотозони, прикрашають стіни тощо.

Фотозони в Центральній бібліотеці

Ембієнт реклама ЦДБ

Прес-зона в Центральній бібліотеці

Фінансове утримання КЗ «НМЦБС»

Надходження коштів з бюджету (всього): 8 485 154 грн.

Єдиний фонд заробітної плати 7 589 180 грн.

На забезпечення діяльності бібліотек ЦБС 846 001 грн.

На придбання літератури 0 грн.

На передплату періодичних видань 49 973 грн.

Позабюджетні кошти (всього) : 208 175 грн.

платні послуги 2 790 грн.

оренда приміщень і макулатура 4 737 грн.

Благодійницькі та спонсорські кошти 45 490 грн.

на придбання літератури 200 648 грн.

на передплату періодичних видань 902 грн.

У 2021 році бібліотеки КЗ «Нікопольська міська ЦБС» продовжували працювати заради розвитку громади, підтримуючи громадські ініціативи, вдосконалюючи свій професійний рівень, впроваджуючи в роботу передовий досвід бібліотек області, ближнього та дальнього зарубіжжя.

Кожен наш користувач чи клієнт різного віку, статку, віросповідання, з функціональними обмеженнями або без них мають рівний доступ до наявних ресурсів бібліотек.

Вважаємо, що на зовнішні виклики 2021 року (пандемію коронавірусної інфекції (COVID-19) та карантинні заходи) наші бібліотеки відреагувати доволі професійно. З'явилися нові послуги та форми роботи, бібліотекарі підвищили свій професійний рівень новими знаннями та навичками.

Ми розвиваємось, змінюємось, пропонуємо нові послуги та відкриті до конструктивного діалогу і партнерства.

Наша адреса:

**м. Нікополь
вул. Шевченка, 180
Центральна міська
бібліотека**

e-mail: nikopol-lib@ukr.net

